

śniej za granicą, ale w dodatnim sensie, ponieważ w samej ojczyźnie umiały one zająć stanowisko mocne. W Japonii już teraz mamy kobiety — aktorki (dawniej grali tylko mężczyźni), nauczycielki, lekarki, dziennikarki, telegrafistki, urzędniczki na pocztach i kolejach — sięgają po wszystkie zdobycze. Dwa dziesięcia lat już liczy w Japonii ruch, zmierzający do nadawania kobietom europejskiego wykształcenia. W r. 1900 założono w Tokio uniwersytet wyłącznie kobiecy. Po zwalczeniu początkowych wielkich trudności — teraz prosperuje ta uczelnia. Niezmordowanemu jej założycielowi panu Naruse udało się pozyskać dla idei wybitnych mężów stanu Japonii książąt: Ito i Jamagata, markiza Sajon'zi; obecnie uniwersytet kobiecy liczy przeszło 1000 słuchaczek i około 100 profesorów, między nimi i kobiety.

W Japonii istnieje wiele klubów i stowarzyszeń kobiecych. Najsłynniejszym feministycznym klubem jest „Seitosza“, z przewodniczącą panią Akiko; wydaje on miesięcznik Seito. Naturalnie, jak wszędzie tak i w Japonii, część postępowej opinii sprzyja ruchowi kobiecemu, zachowawcza występuje przeciwko niemu. Ale Japonki, poza dyskusjami, uczą się rzemiosł, gospodarstwa domowego, kształcą się, a przeciwko tak pojętemu feminizmowi żadna reakcja nie poradzi. Japonia już wychowała sobie „nowe kobiety“.

Tajny układ.

Przed kilku dniami bawił król bułgarski Ferdynand w Wiedniu z oficjalną wizytą. Po raz pierwszy po wojnach bałkańskich wyruszył on w podróż za granicę kraju, aby szukać poparcia i nowych sojuszków. Pierwsze kroki skierował do Wiednia, jako do najbliższego i „najserdeczniejszego“ swego przyjaciela.

Tymczasem równocześnie z jego pobylem w Wiedniu ukazał się w Paryżu sensacyjny artykuł, który

„Nowe kobiety“ Japonii: Lekcja historii naturalnej w uniwersytecie kobiecym w Tokio.

poruszył cały świat, a który zupełnie pokrzyżował plany bułgarskiego władcy. Oto „Matin“ ogłosił treść tajnego układu wojskowego, zawartego między

Serbią a Bułgarią, którego ostrze skierowane było przeciwko... Austrii. Traktat ten stwierdza, że oba państwa zobowiązują się do wzajemnego popierania w razie, gdyby Austria chciała okupować lub anektować jakąkolwiek prowincję, wchodzącą w skład dawnego państwa tureckiego.

Gdyby więc, co było zamiarem Austrii, była ona w czasie zawieruchy bałkańskiej zajęła Sandżak Nowobazarski, w myśl tego układu byłaby miała wojnę odrazu z oboma państwami bałkańskimi. Traktat ten stanowił więc jeszcze większe niebezpieczeństwo dla pokoju europejskiego, niż sama wojna bałkańska.

Tajny układ: Dwulicowy władca Bułgarii, król Ferdynand, z małżonką.

„Nowe kobiety“ Japonii: Tasziko Tamura, profesorka uniwersytetu kobiecego w Tokio, wygłaszająca wykład.

Jak opowiadają, ostateczne sfinalizowanie tych tajnych układów nastąpiło, kiedy król Ferdynand przed wojną bawił ostatni raz w Wiedniu. Wtedy to na terytorium austriackim, uknuto broń przeciw Austrii, która byłaby niewątpliwie kosztowała ją wiele pieniędzy, kłopotu i zachodu.

Obecnie król Ferdynand zmienia swą politykę.